

УДК 687.1

АПСАЙКЛІНГ ЯК ДЖЕРЕЛО ТВОРЧОГО НАТХНЕННЯ ПРИ ПРОЄКТУВАННІ НОВИХ МОДЕЛЕЙ ОДЯГУ

ВОДЗІНСЬКА Оксана

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
oksiiv@ukr.net

Виконано аналіз застосування апсайклінгу при проєктуванні та виготовленні одягу українськими та світовими дизайнерами та виробниками. Запропоновано класифікацію технологій апсайклінгу одягу. Розроблено колекції одягу та вироби, створені на основі апсайклінгу вживаних речей, які відображають сучасні тенденції моди. Дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи студентів КНУТД.

Ключові слова: технології апсайклінгу, переробка одягу, вживаний одяг, усвідомлене споживання, печворк.

ВСТУП

Творче перевтілення вживаних речей у нові вироби має низку переваг. До них відносять скорочення відходів виробництва при виготовленні нового одягу, зменшення їх впливу на навколишнє середовище; економію природних ресурсів, необхідних для переробки чи утилізації вживаного одягу, виготовлення нового тощо; уникнення впливу шкідливих хімічних речовин текстильного виробництва на екологію, в тому числі зміну клімату. Всі ці чинники посприяли виникненню понять «стала мода», «усвідомлене споживання», «екологічний одяг», а також популяризації апсайклінгу одягу.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є спроба класифікації технологій апсайклінгу для систематизації інформації та знаходження нових шляхів застосування апсайклінгу при проєктуванні нових моделей одягу.

Для досягнення результату застосовано методи: аналізу та синтезу – для дослідження літературних джерел та Інтернет ресурсів, систематизації інформації, розробки класифікації технологій апсайклінгу. Наукова новизна роботи: запропоновано класифікацію технологій апсайклінгу одягу. Практичне значення: розроблено моделі одягу та колекції із застосуванням апсайклінгу як творчого джерела для їх створення.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

За останній час апсайклінг став візитівкою та основою філософії бізнесу для багатьох виробників та дизайнерів одягу і аксесуарів. Наприклад, компанія Marni виготовляє верхній одяг у техніці печворк із старого одягу свого ж бренду. Фірма Coach розробила сумки, виготовлені із застарілих моделей, а Frankie Collective пропонує штани, кастомізовані за допомогою накладних

кишень від вживаних курток-вітровок, топи, велосипедки, створені із старої форми Bavaria, бікіні, виготовлені з футболок Nike. Серед українських дизайнерів та компаній, які теж відзначились повторним використанням застарілого чи вінтажного одягу, відомі бренди Ksenia Schnaider, REVICLO, Bettter (засновниця Юлія Пеліпас), Oversized Studio (дизайнер та засновник Ольга Бончева), ReSew (рис. 1) [1].

Рис. 1. Моделі одягу, створені на основі апсайклінгу вживаних речей:
а – Ksenia Schnaider; б – Ksenia Schnaider та Adidas Originals 2023; в –
Oversized Studio; г – Bettter; д – ReSew (для театрального перформансу);
ж - Frankie Collective

З метою популяризації інноваційного, екологічного та веганського одягу серед споживачів, заснована щорічна Міжнародна премія Vegan Fashion Award, організована PETA Germany (People for the Ethical Treatment of Animals / «Люди за етичне відношення до тварин»), яка має 15 номінацій. Переможцями цієї премії у 2021 році стали відомі світові бренди одягу (Karl Lagerfeld, Ethletic і Airpaq), та молоді (Beclar, Nina Rein, Ksenia Schnaider (Україна, номінація «Кращий стиль джинсів»)) [1]. Також відзначається міжнародний тиждень Make Something Week (2-10 грудня), присвячений ідеї творчого апсайклінгу. Все це в тому числі робить апсайклінг частиною нашого життя та джерелом натхнення для створення нових моделей виробів та колекцій одягу та аксесуарів.

На основі аналізу робіт сучасних дизайнерів та виробників одягу запропоновано систематизувати інформацію про види апсайклінгу у вигляді класифікації, розробленої на основі різних технологій виготовлення виробів (рис. 2). В окрему групу класифікації виділено виготовлення джинсових речей на основі печворк-технології та поєднання різних відтінків деніму в одному виробі, оскільки є компанії та дизайнери, які спеціалізуються виключно на таких видах виробів.

В межах виконання науково-дослідних робіт студентів факультету мистецтв і моди КНУТД, а також комплексного проектування, виконано розробку та виготовлено вироби та колекції одягу, створених на основі технологій апсайклінгу вживаних речей [3-5].

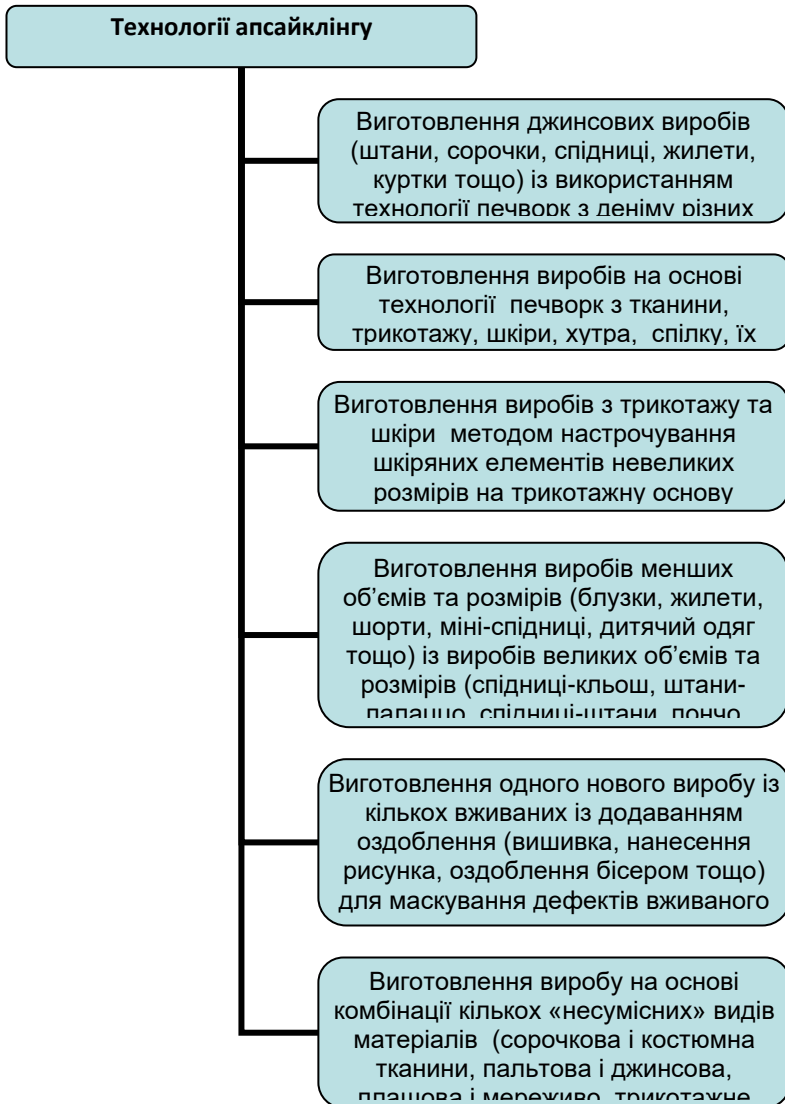

Рис. 2. Класифікація технологій апсайклінгу

ВИСНОВКИ

Зростаюча обізнаність споживачів щодо апсайклінгу одягу робить його одним із напрямів, які дедалі більше впроваджуються у наше повсякденне життя. Перспективою подальшої роботи в цьому напрямі є розгалуження запропонованої класифікації за рахунок втілення нових ідей та технологій апсайклінгу в наше життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Креативні індустрії. URL: <http://surl.li/sdkac>.
2. Мода на екологічність: українські дизайнери та апсайклінг. URL: <https://media.zagoriy.foundation/velyka-istoriya/moda-na-ekologichnist-ukrayinski->
3. Водзінська О., Черченко Т. Проектування сукні жіночої на основі принципів апсайклінгу: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції КиївТексФешн (м. Київ, 20 Жовтня 2022 р.). Київ : КНУТД, 2022. С. 87 -88. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/22863/1/KyivTex%26Fashion_202_2_P087-088.pdf
4. Водзінська О. І., Паукова В. Апсайклінг у проектуванні колекції одягу. Актуальні проблеми сучасного дизайну : збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 27 квітня 2023 року. У 2-х т. Т. 1. Київ : КНУТД, 2023. С. 256-258. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/24645>
5. Vodzinska O. I., Bilotska L. B., Gorbach V. I. Design of children's denim clothes on the basis principles of upcycling and patchwork technology. International scientific conference, Riga, the Republic of Latvia, November 3–4, 2022. Riga, 2022. P. 84-87. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-264-7-20>

VODZINSKA O.

UPCYCLING AS A SOURCE OF CREATIVE INSPIRATION WHEN DESIGNING NEW CLOTHING MODELS

An analysis of the use of upcycling in the design and manufacture of clothing by Ukrainian and global designers and manufacturers was performed. A classification of clothing upcycling technologies is proposed. Collections of clothes and products created on the basis of upcycling of used items have been developed, which reflect current fashion trends. The study was carried out within the scope of research work of KNUITD students.

Key words: *upcycling technologies, clothing recycling, used clothing, conscious consumption.*